

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/160/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8314207327
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8314207327.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a sudcov JUDr. Elišky Wagshalovej a JUDr. Antónie Kandravej v právnej veci navrhovateľa: UK Profit, spol. s r.o., so sídlom v Nitre, Hornočermánska 797/59, IČO 35 937 815, právne zastúpeného JUDr. Ivanou Zmekovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Zámocká 30, proti odporcovi: Z. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., Z. XXXX/XX, v konaní o zaplatenie 773,99 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 15C/248/2014 - 61 zo dňa 10.02.2015 takto jednohlasne

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e sa rozsudok.
- II. Náhrada trov odvolacieho konania sa účastníkom n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom návrh zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobcom uplatnený nárok je premlčaný. Na premlčanie súd prihliadol ex offa podľa ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. Pôvodný veriteľ Slovenská sporiteľňa, a.s. odstúpila od zmluvy s účinnosťou ku dňu 31.10.2010 (súd prvého stupňa uviedol nesprávny dátum 30. 11. 2010). Žaloba bola podaná dňa 12.06.2014, teda po uplynutí 3 - ročnej premlčacej doby.

O trovách prvostupňový súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol napadnutý rozsudok zmeniť tak, že odvolací súd návrhu žalobcu vyhovie v plnom rozsahu, alternatívne žiadal rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odvolaní okrem iného uviedol, že právny vzťah bol do účinnosti novely č. 102/2014 Z. z., ktorou bol zmenený aj Občiansky zákonník, posudzovaný podľa noriem Obchodného zákonníka, podľa ktorého je premlčacia doba 4 - ročná.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O.s.p. Prvostupňový súd správne zistil skutkový stav a správne vec právne posúdil. Odvolací súd si osvojuje odôvodnenie prvostupňového súdu, na ktoré poukazuje a na zdôraznenie správnosti dopĺňa.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia zmluvy, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že

spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že predmetná zmluva je spotrebiteľskou zmluvou. Právny predchodca navrhovateľa je podnikateľom a predmet konania sa týka jeho podnikateľskej činnosti, pričom odporca je fyzickou osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej ani inej podnikateľskej činnosti. Z uvedeného vyplýva, že odporcovi je dôvodné priznať postavenie spotrebiteľa.

Odvolačný súd rovnako ako súd prvého stupňa nijako nepopiera, že by zmluva o úvere nebola absolútnym obchodom a ani dôvodnosť aplikácie ustanovení Obchodného zákonníka. Odvolačný súd len pripomína, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka reguluje aj absolútne obchody.

Ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na zmluvy o kreditnej karte v spotrebiteľských vzťahoch. Odvolačný súd sa domnieva, že ak by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka mali byť vyňaté niektoré typy spotrebiteľských zmlúv, zákonodarca by to explicitne upravil. To platí aj na zmluvné typy upravené v Obchodnom zákonníku.

Presadzovanie obchodného práva na inštitúty upravené v kódexe o občianskych právach len s poukazom na argumentáciu o úveroch ako absolútnych obchodoch je argumentačne zjednodušené.

Posudzovaním zmluvnej podmienky je pritom aj posudzovanie právneho rámca zmluvy, to znamená, či ide o aplikáciu obchodného práva alebo občianskeho práva a v tomto smere ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka predstavuje garanciu pre spotrebiteľa v tom zmysle, že si nemôže zhoršiť svoje zmluvné (a teda i právne) postavenie bez ohľadu na to, aké dojednania sú uvedené v spotrebiteľskej zmluve. Toto zákonné ustanovenie zaručuje prednostnú aplikáciu tých právnych predpisov na spotrebiteľský právny vzťah, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie, práve za účelom princípu zákazu zhoršenia zmluvného postavenia spotrebiteľov v právnom vzťahu s dodávateľom.

Nieť rozumného dôvodu na prijatie záveru, že na posúdenie premlčania má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva obsahuje úpravu, ktorá je pre spotrebiteľa výhodnejšia.

Pri posudzovaní nárokov zo záväzkových vzťahov, jedným z ktorých je spotrebiteľ, z hľadiska včasnosti uplatnenia práva, platí úprava premlčania vyplývajúca z Občianskeho zákonníka. Uvedený záver vyplýva z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove zo dňa 14. 02. 2013 v konaní sp. zn. 6Co/81/2012, v ktorom je vyslovený právny názor, že aj pri úverovej zmluve uzatvorenej podľa Obchodného zákonníka medzi podnikateľom a spotrebiteľom je potrebné použiť pri otázke premlčania (ale aj pri

iných otázkach, napríklad uznanie dlhu a pod.) prednostne úpravu uvedenú v Občianskom zákonníku. Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 402/2011-10 z 19. 06. 2013 na základe ústavnej sťažnosti proti predmetnému rozsudku Krajského súdu v Prešove uviedol, že po preskúmaní rozsudku argumentáciu sťažovateľa nevyhodnotil ako spôsobilú spochybníť ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu. Ústavný súd nezistil, že by krajským súdom aplikovaný postup pri zisteniach a hodnotení skutkového stavu veci a pri ustálení právnych záverov mohol zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do namietaného rozsudku v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 Ústavy. Ústavný súd nezistil, že by posudzovaný rozsudok krajského súdu bol svojvoľným alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobený v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou, či nedostatočne odôvodnený.

Odvolačný súd nenašiel dôvod na odklon od svojej doterajšej judikatúry v prípade použitia právnej úpravy o občianskych právach a nie podnikateľských - napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove 6Co/27/2012, 6Co/81/2012, 6Co/2/2013, 6Co/105/2013). Odvolačný súd tak nemá dôvod odchyľovať sa od týchto záverov.

Odvolačný súd pripomína judikatúru súdneho dvora, podľa ktorej je spotrebiteľ pri uzatváraní zmluvy v nevýhodnejšom postavení tak z dôvodu sťaženej vyjednávacej pozície ako aj z dôvodu informovanosti (C-240/98 až C-244/98 Océano grupo editoriale, C. Mostaza Claro, C-76/10 POHOTOVOSTĚ a iné). Niet dôvod nechrániť dobromyseľnosť spotrebiteľov vychádzajúcu z dôvery v objektívne občianske právo a prehnane chrániť dodávateľa, ktorý sám zmluvu koncipoval, resp. postupníka jeho pohľadávky a odsúval uplatnenie práva na súde.

Z obsahu spisu vyplýva, že právny predchodca navrhovateľa odstúpil od zmluvy s účinnosťou ku dňu 30.11.2010 s tým, že vyzval odporcu na úhradu dlhu do 15 dní odo dňa účinnosti odstúpenia. Vzhľadom na skutočnosť, že návrh na začatie konania bol podaný dňa 12.06.2014, teda po uplynutí premlčacej lehoty (§ 48 ods. 2 v spojení s § 457 a § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka), súd prvého stupňa rozhodol správne, keď ex offio prihliadol na námietku premlčania a návrh navrhovateľa zamietol.

Žalobca bol v odvolacom konaní neúspešný a žalovaný si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil. Tomu zodpovedá i výrok o náhrade trov konania (§ 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.